

Результати опитування мешканців

У рамках підготовки Плану дій справедливої трансформації у Великомоствській громаді у березні-квітні 2026 року проводилось опитування мешканців щодо основних проблем, пов'язаних із питанням справедливої трансформації. До онлайн-опитування долучилося 35 мешканців.

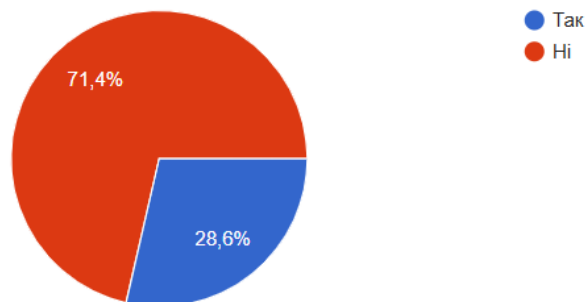
На думку опитаних, найбільшими проблемами громади є:

Категорія проблеми	Кількість згадок	Основні больові точки мешканців
Інфраструктура та дороги	18	Капітальний ремонт другорядних доріг (Куличків, Старі Мости), освітлення.
Екологія та сміття	17	Очистка стічних вод, злив каналізації в р. Рата , стихійні звалища в селах.
ЖКГ (Вода та каналізація)	9	Якість питної води, відсутність каналізації, проблеми водовідведення.
Економіка та безробіття	6	Відсутність робочих місць, відтік молоді (особливо чоловіків).
Якість управління та прозорість	5	Недоцільні витрати (бруківка/паркани замість труб), відсутність візії 2030+.
Медицина та соцзахист	4	Розвиток лікарень, допомога людям з інвалідністю.
Культура та архітектура	3	Знищення автентичності (двері, надбудови), брак спортивних об'єктів.
Ритуальні послуги	2	Стан цвинтаря.

Вплив від змін у вугільній галузі відчувають на собі 28,6% опитаних, натомість 71,4% - не відчувають:

2. Чи відчуваєте Ви особисто вплив закриття шахт/змін у вугільній галузі?

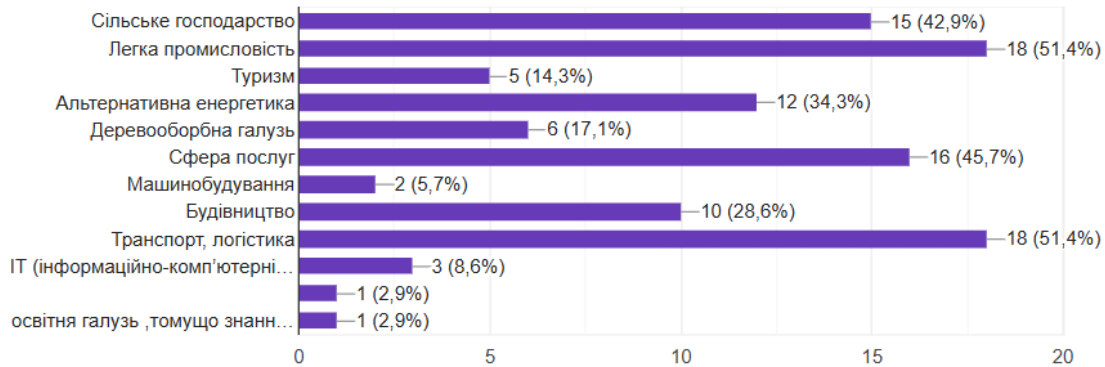
35 відповідей

На думку респондентів, найбільшим потенціалом для розвитку громади слід вважати такі сфери, як легка промисловість, транспорт і логістика та сфера послуг а також сільське господарство:

3. Які сфери економіки, на Вашу думку, мають найбільший потенціал для розвитку в нашій громаді?

35 відповідей

На запитання «Які нові професії та сфери були б цікаві Вам чи членам Вашої родини?» респонденти відповіли наступним чином:

Категорія	Кількість згадок	Основні напрямки інтересу
Переробка та екологія	11	Переробка сміття, вторсировина, еко-сфери
Зелена енергетика	9	Відновлювані джерела енергії, обслуговування систем
Туризм та відпочинок	8	Відпочинкові заклади, туризм, фітнес-зали
Сфера послуг	7	Загальні послуги для населення
Соціальна сфера та медицина	5	Військові психологи , реабілітологи, робота з дітьми
АПК та фермерство	3	Тваринництво, сучасне фермерство
Будівництво	2	Професії будівельного сектору
Спорт та менеджмент	2	Дитячий спорт, проєктний та кризовий менеджмент

Також на питання «Які навчальні програми чи тренінги Вам були б корисними для опанування нових навичок?» опитані відповіли так:

Категорія	Кількість згадок	Основні запити мешканців
Цифрова грамотність та ІТ	10	Комп'ютерна грамотність, програмування, ІТ для молоді
Креатив та дизайн	5	Тренінги з дизайну
Іноземні мови	4	Вивчення мов для професійного розвитку
Психологія та софт-скілз	3	Тренінги з психології, базові знання для різних ситуацій
Бізнес та управління проєктами	3	Написання міжнародних грантів, ведення бізнесу, локальний туризм
Юридична та інженерна підготовка	2	Юридична грамотність, інженерія
Практичний досвід	1	Навчальні візити та практичні кейси

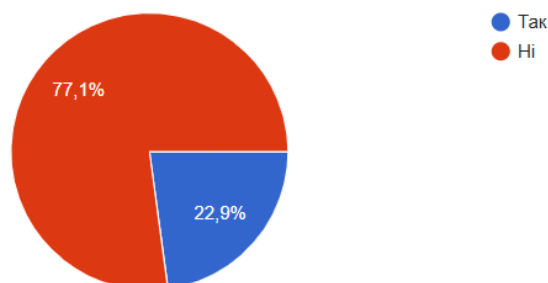
Респондентів попросили описати своє бачення майбутнього громади кількома словами, результати відповідей можна згрупувати наступним чином:

Вектор розвитку	Кількість згадок	Основні характеристики
Логістичний центр / Хаб	11	Використання траси Р-15, прикордонне розташування, «вузол» між Львовом та Польщею.
Промисловий центр (Легка та переробна)	9	Легка промисловість, меблева фабрика, переробка сільгосппродукції, оборонний комплекс.
Житловий розвиток та урбанізація	5	Будівництво багатоквартирних будинків, нові ЖК, підведення комунікацій до ділянок.
Екологічна екосистема	5	Зелена енергетика, сортування та повна переробка сміття, очисні споруди.
Аграрний сектор	3	Малі фермерські господарства, сучасне сільське господарство.
Соціальний комфорт та інклюзія	3	Затишне місце для сімей, інклюзивні тротуари (для візків та людей з інвалідністю).
Унікальні ніші	1	Центр з надання кінологічних послуг.

Варто зазначити, що лише 23% мешканців чули про плани щодо справедливої трансформації. Порівняно із іншими громадами Шептицького вугільного мікрорегіону це дещо менший показник, але варто зауважити, що саме на території Великомоствіської громади не розташовані підприємства вуглевидобування.

7. Чи знаєте Ви про плани розвитку громади щодо справедливої трансформації?

35 відповідей

Хоча, з другого боку, існує також проблема із донесенням інформації про життя громади до її мешканців, оскільки лише 8,6% опитаних вважають, що отримують достатньо інформації, натомість переважна більшість – 63% - вважають себе частково поінформованими.

8. Чи отримуєте Ви достатньо інформації про те, що відбувається у громаді?

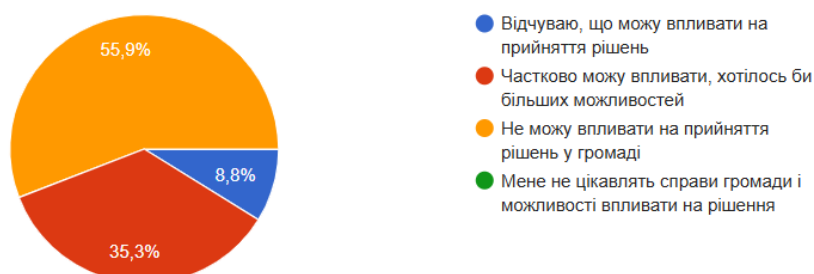
35 відповідей

При цьому 56% опитаних мешканців вважають, що вони не мають впливу на прийняття рішень у громаді

9. Чи відчуваєте Ви, що у вас є можливість впливати на прийняття рішень у Вашій громаді? (брати участь у засіданнях, робочих групах, відвідувати орган місцевого самоврядування, подавати свої пропозиції, брати участь у громадських обговореннях, подавати петиції тощо)?

34 відповіді

Щодо того, як підвищити можливість участі у прийнятті рішень, респонденти відповіли наступним чином:

Категорія інструментів	Кількість згадок	Основні пропозиції мешканців
Цифрові інструменти та онлайн-демократія	11	Голосування в соцмережах , онлайн-опитування (щомісячні), петиції, відкриті коментарі під постами влади.
Прозорість та доступ до інформації	9	Відкриті сесії та комісії , публікація бюджетних витрат, анонімні опитування, інформування заздалегідь.
Пряма комунікація з владою	8	Зустрічі керівництва в селах ("на місцях"), звіти голови та секретаря , діалог з депутатами.
Інституційні зміни та освіта	5	Громадська рада , бюджет участі, лекції в школах та спільні проекти шкіл з муніципалітетом.
Активність та солідарність мешканців	4	Власна ініціатива, підтримка потреб один одного, подолання байдужості.
Радикальні зміни	3	Зміна складу міської ради / теперішньої влади.

Також опитані мешканці рекомендують врахувати наступні механізми:

- Кінець "закритості" у соцмережах – мешканці просять відкрити коментарі під публікаціями влади. Вони сприймають заборону коментування як страх діалогу та перешкоду для висловлення думок.
- Циклічність опитувань: Пропонується механізм: щомісячне опитування (наприклад, через Google-форми) - вибір пріоритету - виконання хоча б одного пункту за квартал. Люди хочуть бачити зв'язок між своїм голосом та реальною зміною.
- Виховання майбутніх активістів: Мешканці пропонують починати зі шкіл: проводити лекції про місцеве самоврядування та залучати учнів до муніципальних проєктів, щоб формувати культуру участі з дитинства.
- Реальна робота рад та комісій: Користувачі зазначають, що нинішні дорадчі органи існують лише "на папері". Вони вимагають доступу до засідань комісій, де реально готуються рішення, а не лише до фінальних сесій.
- Виїзна робота керівництва: Мешканці віддалених сіл хочуть бачити владу у себе на місцях, а не лише в центральному офісі громади.

Також респондентів, які долучилися до опитування, запитали, які інфраструктурні об'єкти є пріоритетними для фінансування у їхній громаді. Відповіді можна згрупувати наступним чином:

Категорія	Кількість згадок	Основні конкретні об'єкти / запити
Дороги та транспорт	20	с. Куличків, с. Борове, Старі Мости, вул. Базарна, Піддовге. Гравійні дороги на нових масивах.
Освіта та позашкілля	14	Школа Великих Мостів, садочок, Центр творчості, гуртки ІТ, робототехніки та електроніки.
Медицина та соцсфера	11	Реконструкція лікарні, будинки підтриманого проживання , модернізація очисних споруд.
Спорт та дозвілля	9	Баскетбольні/волейбольні майданчики, відновлення басейну , спортивний центр у Народному домі.
Енергетика та ЖКГ	8	Електрифікація новобудов (вул. Молодіжна, 1 Грудня) , сонячні станції на школах, каналізація.
Благоустрій та зони відпочинку	6	Реконструкція парку з зонами відпочинку, облаштування громадських просторів.
Економічні об'єкти	3	Торговий центр на території базару, підведення комунікацій до промислових точок.

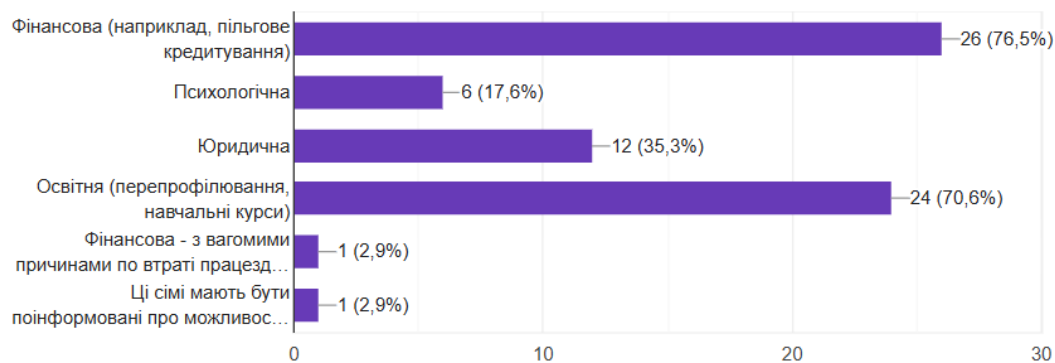
Щодо того, як покращити екологічну ситуацію у громаді, думки респондентів розділилися наступним чином:

Категорія заходів	Кількість згадок	Основні пропозиції та об'єкти
Управління відходами (Сміття)	18	Сміттєпереробний завод , сортування (папір, скло, пластик), забір сміття у селах, пункти прийому вторсировини.
Вода та очисні споруди	14	Очисні фільтри для підприємств (АДС, бойні) , станція знезалізнення води, очищення річки Рата.
Контроль та штрафи	11	Моніторинг септиків у населення, штрафи за злив у каналізацію, контроль за викидами важких металів.
Озеленення та рекреація	6	Створення відпочинкової зони біля річки, еко-маршрути, відновлення табору, зупинка вирубки лісу.
Екологічна освіта	3	Роз'яснювальна робота з мешканцями, навчання культури поведінки, звітування за оплату вивозу сміття.
Специфічні локальні проблеми	2	Очищення ДЗОТів від сміття, утилізація кісток у Боянецькому окрузі.

Щодо того, яка підтримка є найважливішою для мешканців громади, які можуть або втратили роботу, то респонденти вважають, що найважливішою є фінансова підтримка (наприклад, пільгове кредитування) та освітня підтримка (перепрофілювання, курси):

14. Яка підтримка (фінансова, психологічна, юридична) була б найважливішою для сімей, які втратили роботу/дохід?

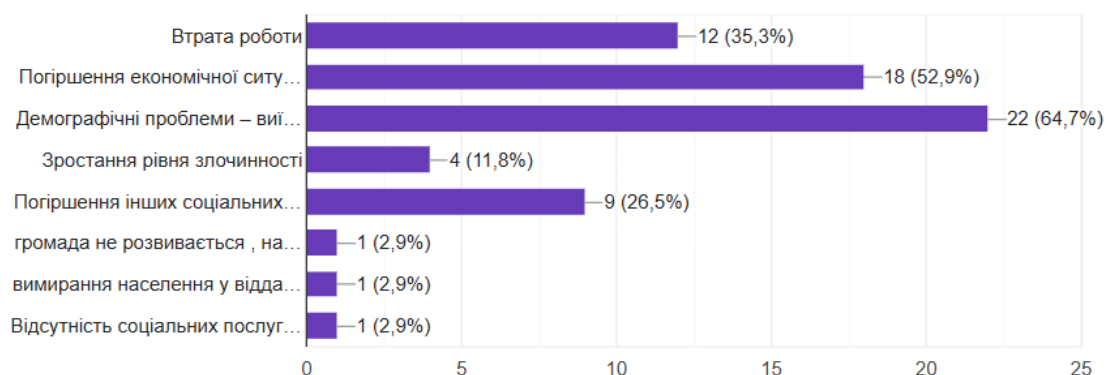
34 відповіді

У зв'язку із майбутнім процесом справедливої трансформації в опитаних мешканців найбільше побоювань викликають демографічні проблеми (виїзд населення), погіршення економічної ситуації і ризик втратити роботу:

16. Що Вас найбільше турбує в майбутньому нашої громади у зв'язку з трансформацією вугільної галузі? (Оберіть будь-яку кількість варіантів)

34 відповіді

Завершальним було питання про те, що, на думку респондентів, має змінитися, щоб жити стало краще. Думки опитаних розділилися наступним чином:

Категорія змін	Кількість згадок	Основні запити мешканців
Інфраструктура та благоустрій	15	Дороги, громадські простори, якість води, транспортна доступність сіл.
Робота та економіка	12	Створення нових місць, рівень зарплати, умови для розвитку бізнесу.
Екологія та архітектура	11	Захист довкілля, перехід на альтернативну енергію, збереження архітектури.
Управління та кадри	8	Зміна керівництва та депутатів, подолання корупції («розкрадання»), відповідальність.
Підтримка військових та соцзахист	4	Фінансування реабілітації, допомога сім'ям загиблих та зниклих безвісти.
Безпека та мир	4	Закінчення війни, мир та спокій.
Цінності та мислення	4	Зміна ставлення людей один до одного та до праці, "любов до громади у справах".

Матеріал підготовлено за підтримки Європейського Союзу та Міжнародного фонду «Відродження» в рамках спільної ініціативи «Вступаємо в ЄС разом». Матеріал представляє позицію авторів і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу чи Міжнародного фонду «Відродження».